

В останні роки в Україні значно погіршилася епізоотична ситуація зі сказу. Активні вогнища природного типу цієї особливо небезпечної інфекції практично існують на всій території України.

Сказ – це надзвичайно небезпечна інфекційна хвороба, яка супроводжується тяжким ураженням центральної нервової системи і завжди закінчується смертю. Щорічно від сказу в світі гинуть від 20 до 70 тисяч людей. Сказ зустрічається більш ніж у 150 країнах світу

Найчастіше на сказ хворіють теплокровні тварини (коти, собаки, сільськогосподарські та дикі тварини). В дикій природі сказ поширений серед лисиць, вовків, єнотів, куниць, борсуків, кажанів. Джерелом інфекції для 60% осіб, які захворіли, послужили собаки, 10% – кішки, 3% – лисиці, 3% – вовки та інші тварини. Захворювання сказом- є наслідком пізнього звертання покусаних осіб за медичною допомогою, порушення режиму щеплень або не завершення курсу імунізації. Частіше хворіють жителі сільських районів, більшість осіб з яких – чоловіки. Єдина можливість уникнути смерті – щеплення. У хворих на сказ тварин змінюється поведінка. Дикі тварини втрачають страх, наближаються до людської оселі, нападають на домашніх тварин або на людей. При появі скаженої тварини необхідно негайно сповістити заклади санітарно-епідеміологічної та ветеринарної служби. Хворі на сказ тварини небезпечні вже до початку прояву захворювання. Тому не слід підбирати навіть здорових на вигляд бездоглядних тварин. Збудник сказу (вірус) знаходиться в слині хворої тварини. Небезпечними можуть бути не тільки укуси, але й заслинення та подряпини. З місця пошкодження по нервовій тканині вірус просувається до головного мозку, де вражає важливі життєві центри, що призводить до загибелі. У тварин прихований період захворювання триває 7-8 днів (у людини – до 1 року). Саме тому небезпечними можуть бути навіть здорові на вигляд тварини.

Зам'ятайте — запобігти сказу можна за умови виконання таких правил:

- 1) Всі громадяни зобов'язані щорічно щеплювати своїх собак та котів проти сказу. Утримувати собак лише на прив'язі, або у вольєрах. Категорично забороняється пастухам мати на випасі сторожових собак, не щеплених проти сказу.
- 2) В жодному разі не треба вбивати тварину, яка покусала людину чи тварину! Її треба тримати ізольовано і спостерігати протягом 10 днів. Про це негайно слід повідомити медичному та ветеринарному працівникові.
- 3) При появі біля гурту сільськогосподарських тварин хижаків (лисиць, вовків та інших) та нанесення ними покусів тваринам необхідно терміново сповістити сільських або міського голову, ветеринарних та медичних працівників.
- 4) Слід пам'ятати, що кожна дика тварина, яка поводить себе незвичайно (наближається до людей, тварин, населеного пункту) є підозрілою щодо захворювання на сказ. З такої відстріляної тварини не можна знімати шкуру. Про це слід сповістити ветпрацівників.
- 5) Кожен випадок незвичайного поведження тварин (збудження, поїдання сторонніх предметів) потрібно перевіряти щодо захворювання на сказ. До з'ясування причин захворювання при наданні тварині лікувальної допомоги ветпрацівниками слід дотримуватися правил безпеки.
- 6) Слід уникати зайвого контакту з тваринами, у першу чергу це стосується дітей.

Щоб не заразитись сказом:

- 1) Утримуйтесь від контактів з дикими та безпритульними тваринами.
- 2) Виконуйте правила та норми утримання домашніх тварин і поведження з ними. Доставляйте фахівцям ветеринарної медицини хворих тварин, або їх труп, в разі, якщо тварина загинула.

- 3) Не вбивайте здорових на вигляд тварин, які нанесли укуси та інші пошкодження, а терміново викликайте ветеринарного лікаря.
- 4) Не знімайте шкіру з диких тварин при їх знаходженні.
- 5) У разі укусу домашньою твариною з'ясовуйте ім'я господаря та адресу. Це допоможе уникнути щеплень, так як за твариною можна встановити ветеринарний нагляд.
- 6) Укушені рани, подряпини негайно промийте теплою кип'яченою (або проточною) водою, бажано з милом, краї рани обробіть 70 % спиртом чи 5% настоянкою йоду та накладіть стерильну пов'язку. Негайно зверніться за медичною допомогою до травматологічного пункту, що працює цілодобово, для проведення антирабічного щеплення чи серотерапії.
- 7) При пошкодженні одягу, в який була одягнута людина під час укусу, одяг обробіть гарячою праскою, і тільки після цього його можна ремонтувати.
- 8) Щорічно доставляйте на щеплення проти сказу домашніх та сторожових собак.

Не нехтуйте своїм життям! Вчасно звертайтеся за медичною допомогою!